

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2022
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0367(COD)**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τις μεταφορές αποβλήτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 και (ΕΕ) 2020/1056 – Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι να παρουσιάσει τη γενική πορεία των εργασιών και μια επισκόπηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις μεταφορές αποβλήτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 και (ΕΕ) 2020/1056. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην αντικατάσταση του ισχύοντος κανονισμού για τις διασυνοριακές μεταφορές αποβλήτων και στην τροποποίηση του κανονισμού για την ανακύκλωση πλοίων. Έχει ως γενικό στόχο την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας από τις επιπτώσεις των αθέμιτων διασυνοριακών μεταφορών αποβλήτων, εφαρμόζει τις διατάξεις της σύμβασης της Βασιλείας και ενσωματώνει τους κανόνες του ΟΟΣΑ.

2. Στις 17 Νοεμβρίου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πρόταση αναδιατύπωσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων. Ο κανονισμός αυτός καλύπτει τις μεταφορές αποβλήτων εντός της ΕΕ και προς τρίτες χώρες (ΟΟΣΑ και άλλες χώρες). Η πρόταση αποτελεί μέρος της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και ειδικότερα του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία και του σχεδίου δράσης για μηδενική ρύπανση, καθώς και της στρατηγικής για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025. Η πρόταση συνοδεύτηκε από ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τα απόβλητά μας, ευθύνη μας: Μεταφορές αποβλήτων σε μια καθαρή και πιο κυκλική οικονομία».
3. Η Επιτροπή προτείνει έναν συνδυασμό αλληλοενισχυόμενων μέτρων με άξονα τα εξής στοιχεία:
- α) διευκόλυνση της μεταφοράς αποβλήτων εντός της ΕΕ με σκοπό την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίησή τους·
 - β) αυστηρότερες απαιτήσεις για την εξαγωγή αποβλήτων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 - γ) ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης αποβλήτων.
4. Ο προτεινόμενος κανονισμός αριθμεί 82 άρθρα και 16 παραρτήματα. Απαρτίζεται από 8 τίτλους και 3 εξ αυτών περιέχουν εντελώς νέες διατάξεις σε σύγκριση με την τρέχουσα έκδοση. Έτσι, ο τίτλος II περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις μεταφορές εντός της Ένωσης, με ή χωρίς διαμετακόμιση μέσω τρίτων χωρών. Ο τίτλος IV περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις εξαγωγές από την Ένωση προς τρίτες χώρες. Τέλος, ο τίτλος VII περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Δημιουργήθηκαν επίσης τα παραρτήματα VIII και X, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του τίτλου IV. Έτσι, το παράρτημα X καθορίζει τα κριτήρια που αποσκοπούν στην απόδειξη της περιβαλλοντικά ορθής διαχείρισης σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας υποδοχής που βρίσκονται σε τρίτες χώρες.
- Στο παράρτημα VIII παρατίθεται το έντυπο αίτησης για ένταξη στον κατάλογο χωρών στις οποίες επιτρέπεται η εξαγωγή, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μη επικίνδυνων αποβλήτων που προορίζονται για αξιοποίηση.

5. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η πρόταση αναλύεται από την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων. Το σχέδιο έκθεσης εκδόθηκε στις 11 Απριλίου 2022. Η ημερομηνία της ψηφοφορίας επί της έκθεσης δεν είναι ακόμη γνωστή. Υποβλήθηκαν συνολικά 599 τροπολογίες.
6. Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών και της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε την έκθεσή της στις 23 Φεβρουαρίου 2022.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

7. Στο πλαίσιο του Συμβουλίου, αρμόδια για την εξέταση της πρότασης είναι η Ομάδα «Περιβάλλον». Η Επιτροπή παρουσίασε την πρόταση κανονισμού και τη σχετική εκτίμηση επιπτώσεων σε άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας «Περιβάλλον» στις 6 Δεκεμβρίου 2021. Η Επιτροπή παρουσίασε επίσης την πρόταση κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Περιβάλλοντος στις 20 Δεκεμβρίου 2021.
8. Η αναθεώρηση του κανονισμού για τις μεταφορές αποβλήτων αποτέλεσε μία από τις κύριες προτεραιότητες της γαλλικής Προεδρίας με σκοπό μια πρώτη εξέταση του συνόλου των άρθρων της πρότασης. Κατά τη διάρκεια της γαλλικής Προεδρίας, 7 συνεδριάσεις της Ομάδας «Περιβάλλον» —στις 14 και 28 Ιανουαρίου, στις 4 Φεβρουαρίου, στις 10 και 28 Μαρτίου, στις 12 Απριλίου και στις 17 Μαΐου— και μια άτυπη βιντεοδιάσκεψη της Ομάδας «Περιβάλλον» στις 27 Απριλίου αφιερώθηκαν στις συζητήσεις για την πρόταση αυτή. Οι διατάξεις σχετικά με τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) παρουσιάστηκαν επίσης στην Ομάδα «Καταπολέμηση της Απάτης» κατά τη συνεδριάσή της στις 20 Μαΐου 2022. Επιπλέον, ελήφθησαν πολλές γραπτές παρατηρήσεις από τις αντιπροσωπίες. Οι συνεδριάσεις αυτές έδωσαν τη δυνατότητα για μια πρώτη συζήτηση επί του συνόλου των διατάξεων του κανονισμού, καθώς και για την εξέταση μιας πρώτης συμβιβαστικής πρότασης της Προεδρίας για τους Τίτλους I και II. Ακολουθούν τα κύρια σημεία της συζήτησης.

Οι μεταφορές αποβλήτων εντός της Ένωσης

9. Η κύρια καινοτομία στους κανόνες για τις μεταφορές αποβλήτων εντός της ΕΕ είναι η εισαγωγή ενός ψηφιακού συστήματος που θα διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και αρχών. Όλες οι αντιπροσωπίες τάχθηκαν υπέρ της εισαγωγής του ψηφιακού συστήματος. Οι συζητήσεις έδειξαν έντονο ενδιαφέρον για καλύτερη κατανόηση των επακριβών λειτουργιών του εν λόγω συστήματος και του τρόπου με τον οποίο θα μπορέσει να συνδεθεί με τα υφιστάμενα συστήματα σε ορισμένα κράτη μέλη.
10. Δεδομένου ότι ο κύριος στόχος της εισαγωγής του ψηφιακού συστήματος είναι η συντόμευση των διαδικασιών συγκατάθεσης για τις μεταφορές αποβλήτων, η Επιτροπή πρότεινε συντομότερες προθεσμίες για τις αρμόδιες αρχές και τους κοινοποιούντες. Τούτο προκάλεσε ανησυχίες μεταξύ των αντιπροσωπιών, οι οποίες, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, έθεσαν υπό αμφισβήτηση τις συντομότερες προθεσμίες, καθώς οι προτεινόμενες προθεσμίες θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τον χρόνο που απαιτείται για τον διάλογο μεταξύ των μερών.
11. Οι περισσότερες αντιπροσωπίες τάχθηκαν υπέρ της πρότασης απαγόρευσης των μεταφορών αποβλήτων προς διάθεση. Ωστόσο, οι αντιπροσωπίες έδωσαν έμφαση στις πρακτικές πτυχές και στην εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων. Για παράδειγμα, έχουν τεθεί ερωτήματα όσον αφορά την ερμηνεία των προϋποθέσεων απαλλαγής, καθώς και τις ιδιαιτερότητες των μικρών κρατών μελών και των διασυνοριακών περιφερειών.
12. Ειδικότερα, η νέα προσέγγιση όσον αφορά τη σιωπηρή συμφωνία της αρμόδιας αρχής αποστολής αποτέλεσε αντικείμενο πολυάριθμων παρατηρήσεων.

Οι διατάξεις σχετικά με τις εξαγωγές αποβλήτων προς τρίτες χώρες

13. Οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν σε γενικές γραμμές ικανοποίηση για την πρόταση της Επιτροπής να θεσπιστεί αυστηρότερο καθεστώς για την εξαγωγή αποβλήτων προς τρίτες χώρες. Διάφορες αντιπροσωπίες τόνισαν την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι η διαχείριση όλων των αποβλήτων που εξάγονται σε τρίτες χώρες θα γίνεται με περιβαλλοντικά βιώσιμο τρόπο.

14. Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει ότι η εξαγωγή αποβλήτων σε χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ θα απαγορεύεται κατ' αρχήν, εκτός εάν η εν λόγω χώρα έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την επιθυμία να παραλάβει απόβλητα από την ΕΕ και έχει αποδείξει την ικανότητά της να διαχειρίζεται τα απόβλητα με βιώσιμο τρόπο. Αυτή η προσέγγιση της Επιτροπής με σκοπό την κατάρτιση καταλόγου χωρών εκτός ΟΟΣΑ που έχουν εκφράσει την επιθυμία τους να παραλαμβάνουν απόβλητα από την ΕΕ έγινε δεκτή με ενδιαφέρον από τις αντιπροσωπίες, όπως και η πρόταση να επιβληθεί στις εταιρείες εξαγωγής αποβλήτων η υποχρέωση να επαληθεύουν ότι οι εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων υπόκεινται σε ανεξάρτητο έλεγχο. Ταυτόχρονα, τέθηκαν πολλά ερωτήματα σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των ελέγχων.
15. Ορισμένες αντιπροσωπίες υποστήριξαν ότι οι διατάξεις του κανονισμού δεν θα πρέπει να επηρεάζουν αρνητικά τα μικρά κράτη που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές για την επεξεργασία και ιδίως τη διάθεση των αποβλήτων τους.

Ενίσχυση του ελέγχου των παράνομων ροών αποβλήτων και ο ρόλος της OLAF

16. Οι αντιπροσωπίες τάχθηκαν εν γένει υπέρ της ενίσχυσης των μέτρων ελέγχου. Ωστόσο, ο νέος ρόλος της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και οι διατάξεις σχετικά με τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, προκάλεσαν ερωτήματα από τις αντιπροσωπίες.
17. Η άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας «Περιβάλλον» στις 27 Απριλίου επέτρεψε να γίνει ανταλλαγή απόψεων ειδικά για τις διατάξεις που αφορούν τον ρόλο της OLAF. Τα κράτη μέλη έχουν θέσει πολλά ερωτήματα σχετικά με την εντολή της υπηρεσίας αυτής, τον ρόλο της σε σχέση με άλλους φορείς όπως η Ιντερπόλ και η Ευρωπόλ, και τα μέσα δράσης της για την κίνηση ερευνών εντός των κρατών μελών. Τέθηκαν επίσης ερωτήματα σχετικά με το προσωπικό και την ικανότητα της OLAF, τις συγκεκριμένες πρακτικές όσον αφορά τη συνεργασία με τις εθνικές αρχές ή τις επιτόπιες επιθεωρήσεις.
18. Όσον αφορά τις κυρώσεις, οι αντιπροσωπίες διερωτήθηκαν για τη σχέση μεταξύ των διοικητικών και των ποινικών κυρώσεων, καθώς και για τη δυνατότητα θέσπισης αυστηρότερων κυρώσεων από εκείνες που προβλέπονται στον κανονισμό.

19. Πολλές αντιπροσωπίες διατύπωσαν το αίτημα να διατηρηθεί η ομάδα ανταποκριτών στην τρέχουσα μορφή της και ζήτησαν διευκρινίσεις για την ομάδα εμπειρογνομόνων που προβλέπεται στον προτεινόμενο κανονισμό.

III. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

20. Με βάση τις συζητήσεις και τις γραπτές παρατηρήσεις, η Προεδρία εκπόνησε συμβιβαστικές προτάσεις για τον Τίτλο Ι της πρότασης κανονισμού, ο οποίος αφορά τον σκοπό, το πεδίο εφαρμογής και τους ορισμούς. Η Προεδρία αναδιαμόρφωσε επίσης τον Τίτλο ΙΙ σχετικά με τις μεταφορές αποβλήτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τροποποιήσεις τις οποίες θεωρεί αποδεκτές από τις αντιπροσωπίες. Ωστόσο, η Προεδρία θεωρεί ότι είναι ακόμη απαραίτητο να πραγματοποιηθούν περαιτέρω συζητήσεις.
21. Η πρόταση της Προεδρίας για τον Τίτλο Ι αφορά τις γενικές διατάξεις σχετικά με τον σκοπό, το πεδίο εφαρμογής και τους ορισμούς της πρότασης. Λαμβάνει δε υπόψη τις προτεινόμενες διορθώσεις και ορισμένες από τις παρατηρήσεις των αντιπροσωπιών. Ως εκ τούτου, αποσαφηνίστηκαν πολλοί ορισμοί και προστέθηκε ορισμός του «προσώπου που οργανώνει τη μεταφορά». Από τη συζήτηση της Ομάδας «Περιβάλλον» στις 17 Μαΐου, δεν προστέθηκαν νέα στοιχεία στις παρατηρήσεις που οδήγησαν την Προεδρία να υποβάλει τις προτάσεις αυτές.
22. Έχει γίνει επεξεργασία του Τίτλου ΙΙ ώστε να ενσωματωθούν οι διορθώσεις που υπέδειξαν οι αντιπροσωπίες και οι συναινετικές προτάσεις τροποποιήσεων. Οι τελευταίες αφορούν ιδίως τις προβλεπόμενες προθεσμίες της γενικής κοινοποίησης και τις αντίστοιχες προθεσμίες για τη διαδικασία προέγκρισης.

Οι αντιπροσωπίες είχαν εκφράσει πολλές ανησυχίες σχετικά με το θέμα αυτό κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, θεωρώντας ότι οι νέοι κανόνες είναι υπερβολικά περιοριστικοί. Αρκετά κράτη μέλη συμμερίζονταν την άποψη ότι η χρήση ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος δεν θα καταργήσει το χρονικό διάστημα που απαιτείται για ανταλλαγές μεταξύ των μερών ή για την εξέταση του φακέλου από τις αρμόδιες αρχές και για τη διαβίβαση των ζητούμενων εγγράφων από τους κοινοποιούντες.

Η Προεδρία θεώρησε ότι το θέμα αυτό αποτελεί προτεραιότητα, δεδομένου ότι η διαδικασία αυτή βρίσκεται στο επίκεντρο της αναθεώρησης του κανονισμού όσον αφορά τα καθήκοντα των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του. Το συμβιβαστικό σχέδιο που καταρτίστηκε για τον Τίτλο II εξυπηρετεί τον στόχο αυτό.

Επιπλέον, η Προεδρία θεωρεί ότι τα ακόλουθα σημεία απαιτούν περαιτέρω συζήτηση:

- προκειμένου να είναι δυνατή η διεξαγωγή σειράς ανταλλαγών με τον κοινοποιούντα, αφ' ενός, να μην αυξηθεί ο φόρτος εργασίας των εμπλεκόμενων, αφ' ετέρου, η απόφαση να μην συνεχιστεί η διαδικασία θα μπορούσε να αποτελέσει δυνατότητα που προσφέρεται και όχι υποχρέωση που επιβάλλεται στην αρμόδια αρχή·
- για να μην αυξηθεί ο φόρτος εργασίας με την κατάθεση διαδοχικών φακέλων, οι πιθανές αποφάσεις για μη συνέχιση της εξέτασης σε περίπτωση ατελέσφορης αίτησης θα μπορούσαν να μειωθούν με την πρόβλεψη να λαμβάνονται οι αποφάσεις αυτές μόνον από τις αρχές αποστολής και προορισμού·
- τέλος, η σιωπηρή συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής αποστολής θα μπορούσε να θεωρηθεί δεδομένη υπό δύο σωρευτικές προϋποθέσεις: προηγούμενη έκδοση της απόφασής της περί δεόντως διενεργηθείσας κοινοποίησης και επικύρωση της χρηματικής εγγύησης ή ισοδύναμης ασφάλισης.

Ως εκ τούτου, οι προτάσεις που θα διανείμει η Προεδρία για τους Τίτλους I και II πρέπει να νοούνται μόνο ως συμβολές στις εργασίες επί του σχεδίου κανονισμού, οι οποίες θα πρέπει να συνεχιστούν κατά τη διάρκεια της τσεχικής Προεδρίας.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

23. Η Προεδρία θεωρεί ότι οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας της συνέβαλαν στην παροχή σημαντικών διευκρινίσεων στην πρόταση κανονισμού για τις μεταφορές αποβλήτων και θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως βάση για διεξοδική συζήτηση σχετικά με την πρόταση.

24. Η γαλλική Προεδρία δεσμεύεται να συνεργαστεί στενά με την αναλαμβάνουσα τσεχική Προεδρία προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση των εργασιών. Η Προεδρία θα ήθελε επίσης να ευχαριστήσει την Επιτροπή για την εξαιρετική συνεργασία και στήριξή της, καθώς και για τα ανεπίσημα έγγραφα που παρασχέθηκαν, καθώς και τα κράτη μέλη για τον ζήλο και τη συνεργασία τους.
25. Εν κατακλείδι, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να σημειώσει την παρούσα έκθεση προόδου της Προεδρίας και να τη διαβιβάσει στο Συμβούλιο (Περιβάλλον) εν όψει της συνόδου του στις 28 Ιουνίου 2022.
-